

NUMERO 9
SYYSKUU 1994

Inkeriläisten viesti

Inkeriläisten viesti

Toimitus

Päätoimittaja
Markku Pyysiäinen
Puh. (90) 191 3947
Toimitussihteeri
Marja Mustakallio
Toimituksen osoite:
c/o Mustakallio
Kahisevankuja 6 as. 3, 02710 Espoo
Puh. ja Fax (90) 509 3206

Konttori

Lehden tilaukset ja osoitteet, jäsenmaksut
ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpyläнкуja 1,
00610 Helsinki
Puh. (90) 793 796 ti klo 18.30-20.00
Annikki Kelo
Postisiirtotili 800012-306364
Pankki KOP 101030-1085026

Ilmoitukset

1/1 sivu mk 1 500 mk
1/2 * * 800 mk
1/4 * * 500 mk
Kuolinilmoitukset 100 mk
Kiitos- ym. ilmoitukset 60 mk
Kuva ilmoituksessa 100 mk
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:

Suomen Inkeri-liitto ry

Pj. Keijo Korkka
Halvarinkatu 9, 20900 Turku
Puh. (921) 2580 201

Tilaushinta 1994

130 mk kotimaahan, Ruotsiin 200 kr
ja muualle 160 mk/v (260 kr/v).

Pääasiamies Ruotsissa

Armas Paakkonen
Tingsgatan 35, 50253 Borås
Puh. ja Fax 033-101 988

Sivistyssäätiö

Hallituksen pj. Keijo Korkka
Säätiön postiosoite:
Käpyläнкуja 1
00610 Helsinki
Postisiirtotili 800016-1466601
Pankki KOP 103150-1202761

TÄSSÄ NUMEROSSA

Kansallisuus ja uskonto	3
"Huh hellettä", sanoi 60-vuotias	4
Inkerinmaalla on osa kansojen historiassa	8
Juhlien tauolla tavattu	13
Poppiliitto perustettu Ruotsissa	17
Muistilista	19

Kannen kuva: Kunnianosoitus vainajille on kesäjuhlien kaunis perinne. Inkerin väreissäheikuvat kukkakimput oli valinnut yhdistyksen sihteeri Anne Tuohimäki (olk.), joka tässä yhdessä Aili Jukaraisen kanssa on lähdeissä viemään tervehdystä sankarivainajien muistomerkillle.

Kansallisuus ja uskonto

Professori **Hannes Sihvo** piti kesän inkeriläisten juhlilla Helsingissä mielenkiintoisen esitelmän, jonka julkaisemme tässä lehdessä. Hän osoittaa, kuinka Euroopan lävitse Balkanilta Vienan Karjalaan kulkee vyöhyke, jolla idän ja lännen kulttuurit ovat kohdanneet toisensa. Tämän suuren alueen historia – johon myös inkeriläiset pienenä kansanheimona kuuluvat – on kertomus uskontojen ja kansallisuuksien yhteen-törmäyksistä ja yrityksistä elää rinnakkain. Uskonto ja kansallisuusaate ovat merkillisellä tavalla kietoutuneet tämän kulttuurivyöhykkeen kansojen vaiheissa toisiinsa.

Euroopassa on vaikuttanut kolme suurta uskontoa: juutalaisuus, kristinusko ja islam. Suhteessa kansallisuusaatteeseen eli nationalismiin nämä kolme uskontoa, jotka kaikki pitävät Aabrahamia pyhänä miehenä, poikkeavat toisistaan. Juutalaisuus on etninen uskonto. Se ei ole koskaan pyrkinyt murtautumaan omien kansallisten rajojen ulkopuolelle; siihen ei käännyttä vaan synnyttään.

Kristinusko ja islam taas ovat lähetyssuskontoja. Niiden sanoma on tarkoitettu kaikille kansoille, ja siksi ne pyrkivät valloittamaan koko maailman. Kristinusko kyllä syntyi aikanaan juutalaisuuden helmassa mutta murtautui kansallisista rajoista, kun juutalaiset eivät hyväksyneet Jeesus-liikkeen edustamaa uudistusohjelmaa. Tällaiselle lähetyssuskonnolle tiukka sitoutuminen johonkin – vaikka kuinka merkittävään – kansallisuuteen merkitsee väistämät-

tä jakautumista ja hajautumista, siis tavallaan kuolinkamppailua.

Professori Hannes Sihvon mainitsemalla kulttuurivyöhykkeellä kävi juuri näin, sillä v. 1054 kristikunta ja siten myös Eurooppa jakautui idän ja lännen kirkkoihin, ortodoksisuuteen ja katolisuuteen. Tällä rajavyöhykkeellä, joka on paljon muutakin kuin kahden kirkon välinen raja, myös Inkerin kansa on elänyt omat vaiheensa. Ympäristöstä poikkeava kansallisuus ja uskonto ovat olleet ne tekijät, joiden varassa on kestäetty valtakulttuurin mukauttamisyritykset. Suomalaisina ja luterilaisina he ovat tunteneet kuuluvansa yhteen; kansallisuus ja uskonto ovat tukeneet toisiaan. Tässä paineessa on syntynyt myös se rikas kulttuuriperintö, josta me voimme olla ylpeitä.

Mutta inkeriläisten on syytä myös muistaa, että kristinusko on tarkoitettu »kaikille kansoille», mitään kansaa ei voi sulkea sen ulkopuolelle. Katolinen kirkko, maailman suurin kristillinen kirkko ilmaisee asian hyvin selkeästi. Meillä Suomessa esimerkiksi ei ole erillistä Suomen katolista kirkkoa, vaan Suomen katolilaiset ovat osa ympäri maailmaa toimivaa yhtä ja samaa kirkkoa. Siksi kirkon virallinen nimi on »Katolinen kirkko Suomessa». Tätä taustaa vasten on mielestäni hyvin luonnollista, että myös Inkerin luterilainen kirkko solmi parhaillaan yhteyksiä muihin kristillisiin kirkkoihin. Kansallisuustunne on myönteinen voima, kunhan samalla rajat pysyvät avoimina.

Markku Pyysiäinen

»Huh hellettä», sanoi 60-vuotias

Juuri juhlien alla nimensä Suomen Inkeri-liitoksi muuttanut Inkeriläisten yhdistys vietti heinäkuun 9.–10. päivänä 60-vuotisjuhlaansa Helsingissä Karjalatalolla. Väkeä kerääntyi paikalle useasta eri maasta puolisisensataa, eli niin, että

kumpanakin juhlapäivänä talo oli aivan täynnä. Lämmintä riitti. Ulkona oli +30°.

Vain muutamaa päivää yhdistystä nuorempi puheenjohtaja **Keijo Korkka** esitti laajan katsauksen yhdistyksen 60-vuotiseen toimintaan. Hän toi esille

Yhdistyksen arkistoja tutkiessa olen tullut täysin vakuuttuneeksi siitä, että yhdistys on ollut erittäin tarpeellinen Inkerin kansan yhdessä. Yhdistyksen johtotehtävissä toimineet ovat usein joutuneet toimimaan poikkeuksellisen vaikeissa olosuhteissa ja selviytyneet kulloisenakin aikana tehtävistään hyvin.

Tänä vuonna 60-vuotisjuhlavuottaan viettävän yhdistyksemme taipaleelle mahtuu sekä menestyksen, että vastoinkäymisten vuosia. Toivorikkain mielin luomme katseemme kohti tulevaisuutta. Toivottavasti työmme kulkee siunausten saattelemana, päätti puheenjohtaja Keijo Korkka katsauksensa.

niiden ahkerien jäsenten nimet, jotka ovat käynnistäneet toiminnan ja pyörittäneet sitä omaa aikaansa ja energiaa uhraten.

Koska lehtemme numerossa 6–7 jo esiteltiin yhdistyksen muuttumista Suomen Inkeri-liitoksi, julkaisemme tässä vain osan puheenjohtaja Korkan kat-
sausesta:

Kesäjuhlaperinne

Toiminnan vuotuisia kohokohtia ovat olleet vuosikokoukset ja koko maan käsittävät kesäjuhlat. Juhlia pidettiin 1930-luvulla Perkjärvellä, Kotkassa, Pölläkälässä, Terijoella, Viipurissa, Koivistolla, Vuoksenniskalla ja Valkjärvellä. Juhlat ovat olleet monessa suhteessa merkittäviä. Niissä tapaavat ympäri maata asuvat sukulaiset ja tuttavat toisensa. Niissä riemuitaan jälleennäkemisestä. Mieliin palautuvat entiset muistot ja tunnelma, jonka on luullut jo kokonaan kadottavansa. Juhlilla nousevat syntymäkodin muistot jälleen elävinä' mieliin. Ne lohduttavat ja antavat voimaa tulevaisuutta varten.

Sotavuosien jälkeen juhlia ruvettiin järjestämään säännöllisesti. Juhliin saavuttiin myös Ruotsista ja muualtakin ulkomailta asti. Ensimmäiset sotien jälkeen pidetyt Inkerijuhlat pidettiin Järvenpäässä 1956. Seuraavat olivat Lohjalla. Kesäjuhlien käytännön järjestelyistä ovat 50-luvun puolivälin jälkeen huolehtineet vuorotellen eri paikallisosastot. Juhlia on edellä mainittujen paikkakuntien lisäksi pidetty Helsingissä, Turussa, Tampereella, Lahdessa ja Hyvinkäällä. Juhlat ovat tavallisesti olleet kaksipäiväiset. Ohjelma on ollut arvokasta uskonnollishenkistä ja heimoasiaa esille tuovaa. Myös urheilukilpailut ovat

kuuluneet juhlien ohjelmaan. Juhlapuheissa on kosketeltu Inkerin kansankovia kohtaloita, mutta luotu myös uskoa parempaan huomiseen.

Yhteistoiminta muiden järjestöjen kanssa

Yhdistys on sääntöjensä edellyttämällä tavalla pyrkinyt ylläpitämään yhteyksiä muiden inkeriläisten asiaa edistävien järjestöjen kanssa. Alkuvuosina yhteydet sisarjärjestöön, Inkerin Liittoon, olivat hyvin läheiset ja vuotuiset kesäjuhlat olivat yhteisesti järjestettyjä. Vuonna 1944 tehtiin yhdistyksen vuosikokouksessa päätös yhdistyksen toiminnan lopettamisesta ja liittymisestä Inkerin Liittoon. Hanketta ei kuitenkaan ehditty toteuttaa, kun Inkerin Liitto ja Inkerin keskustoimikunta vuonna 1945 lakautettiin.

»Mistä päin Inkeriä sinä olet kotoisin?» Inkerin kartan tutkiminen kuuluu juhllilakävijän ohjelmaan.

Muita järjestöjä, joiden kanssa on ollut kanssakäymistä, ovat mm. Karjalan Sivistysseura, Kalevalaiset Naiset, Karjalan Liitto, Suomalaisuuden Liitto ja Suomi-Seura.

Ruotsissa toimivan Inkeri-liiton kanssa on ollut kiinteä kosketus 1940-luvulta lähtien ja suurin joukoin on käyty heidän kesäjuhliin. Vuonna 1965 perustettu Inkeriläisten Sivistysseura on viime vuosikymmenien läheisin yhteistyön kohde, sillä kuuluuhan seuran sääntöjen mukaan yhdistyksen johtokunta kokonaisuudessaan seuran hallintoneuvostoon.

Kiitollisuudella on mainittava, että sivistysseuran omistama Inkerikoti on ollut yhdistyksen vilkkaassa käytössä.

Yhteyksiä on ollut myös viime vuosina perustettuihin Suomi-Inkeri-Seuraan, Inkerin kulttuuriseuraan ja Paluumuuttajat r.y.:hyn. Viime vuosina ovat yhteistyön mahdollisuudet avautuneet myös Venäjällä ja Virossa toimiviin inkeriläisten järjestöihin. Mieltä sykähdyttäviä hetkiä on saatu tuntea, kun Inkerinmaalla pidetyissä juhlissa on salkoon noussut Inkerin lippu ja on laulettu Inkerin hymni. Tästä ajasta ovat monet uneksineet, mutta harvat ovat uskoneet, että kerran kaikkua vielä kaunis soitto kautta kalliimman synnyinmaan, niin kuin Inkerin hymnin sanoissa kuvailaan.

Oman tiedotuslehden tärkeä merkitys

Yhdistyksen toiminnassa on alkuvuosista lähtien tiedostettu oman tiedotuslehden tärkeä merkitys. Hajallaan asuvien inkeriläisten keskuudessa se on ollut tärkeä ja arvostettu tiedotuskanava ja yhdyside. Alkuaikoina omina ää-

nenkannattajina ovat olleet »Vapaa Karjala» sekä »Inkeri», joka ilmestyi Viipurissa. Inkeri-lehden päätoimittajana vuosina 1934–39 toimi **Eino Parikka**, joka osallistui muutenkin inkeriläisten heimotyöhön. Parikka oli tulisieläinen inkeriläisten asiaan vihkiytynyt henkilö ja kuvaili inkeriläisten yhdistyksen toimintaa esikuvalliseksi.

Sotien jälkeen on yhdistyksen äänenkannattajana ollut Inkeriläisten viesti. Sen ensimmäisenä päätoimittajana toimi **Aapo Metiäinen**.

Muuttuvassa maailmassa

Yhdistyksen alkuaikoina elettiin Inkerinmaalla vaikeita aikoja ja muuttoliike kävi Suomen suuntaan. Raskaiden sotavuosien aikana tuli Suomeen yli 60 000 inkeriläistä, ja suurin osa heistä joutui sodan jälkeen palaamaan takaisin, eikä entisille kotiseuduille ollut asiaa. Tällöin luultiin yleisesti, että Inkerin kansan kohtalo oli lyönyt, mutta 80-luvun loppupuolella alkoi kuitenkin kuulua kummia. Petroskoissa ilmestynyt Punalippu julkaisi pitkiä kirjoituksia inkeriläisten vainoista ja kohtaloista. Täällä Suomessa ja muuallakin oltiin aluksi ihmettelevällä kannalla, kun oli totuttu vallan muunlaisiin julkaisuihin. Eivät kirjoittajat kuitenkaan Siperiaan joutuneet, ja Inkerin asia sai uusia ulottuvuuksia ja vaikutti välillisesti Suomenkin tapahtumiin.

Inkerinmaalla, Karjalassa ja Virossa on pidetty suuria kesäjuhlia. Näillä alueilla toimi Inkerin liitot, ja Inkerin kansalle tärkeät luterilaiset kirkot ovat myös jälleen julistamassa armon evankeliumia.

Muutosta seuranneessa innostuksessa monet perheet kautta suuren Neu-

Löydätkö tästä joukosta rippikoulutoverisi? Onko täällä ketään, joka tuntee Väinö Pekosen? Aino Peussa, jos olet täällä, ota yhteys Elisabet Alaseen. Juhliin ei tulla vain hikoilemaan helteessä, vaan myös toivoen kadotetun ystävän löytymistä.

vostoliiton alkoivat suunnitella muuttoa Inkeriin.

Asiat eivät ole kuitenkaan kaikilta osin sujuneet toiveiden mukaisesti, ja monien katseet ovat alkaneet tähyillä Suomen suuntaan. Tällä hetkellä on Suomeen tullut jo noin 10 000 paluumuuttajiksi kutsuttua inkeriläistä ja halukkuutta tuntuu olevan yhä eneneväs-

sä määrin, kun Venäjän olot ovat varsin sekavat.

Monet ovatkin jo alkaneet kysellä mielessään, häviääkö suomalainen väestö Inkerinmaalta tällä tavalla? Stalin ja sota eivät siinä hävittämisessä täysin onnistuneet. Ovatko vapaammat ajat ja muutto Suomeen Inkerinmaan suomalaisen asutuksen lopullinen tuho?

Inkerinmaalla on osa kansojen historiassa

Inkerinmaa Euroopan rajakansojen historian ketjussa

Hannes Sihvon puhe inkeriläisten kesäjuhlassa 10. 7. 1994

Ihmisillä ja kansoilla on kohtalonsa – sanotaan. Erityinen tunnelataus sisältyy tuohon sanaan kun näinä aikoina ja vuosina olemme olleet koolla inkeriläisinä – yhtä hyvin kuin karjalaisinakin heimojuhlillamme. Tuntuu kuin kohtalo olisi täytetty ja tarina valmiiksi kirjoitettu. Ehkä ei kuitenkaan niin vielä ole – emme tiedä tulevaisuutta tarkoin inkeriläisten ja karjalaistenkaan kohdalla, vaikka suunta näyttäisikin viitoiteltulta. Olemme ajan mittaan varmaankin sulautumassa muihin heimoihin, entistä enemmän myös toisiin kansallisuuksiin, mutta sitäkin kalliimpana säilyy tieto sukuperimästämmme. Ja kuka pa tietää milloin ja minkälaisia vaiheita esim. karjalaisten ja inkeriläisten tarinan viimeisille sivuille kirjoitetaan? Jopa uskon, että nyt ollaan vasta piirtämässä ensi rivejä hyvin pitkään jälkikirjoitukseen!

Eurooppa tuntee monta kansaa, joiden vaiheet ovat elävää historiaa ja joiden kulttuuri ja panos ihmiskunnan perintöön elävät vaikka itse kansat olisivat jo kadonneet ja heimot sammuneet. Tästähän esimerkkejä tarjoaa oma baltialais-kareelinen kulttuurimmeekin,

Professori Hannes Sihvo pyysi juhlapuheensa alkajaisiksi kaikkia niitä, jotka ovat syntyneet Inkerissä, nostamaan kätensä. Yli puolet läsnäolijoista nosti kättä. Se oli sykähdyttävä hetki.

puhumatta etäisimmistä kielisukulaisistamme.

»Ei Aunus Vepsä tunne
kust' Eestein kulkee tie.
Ei Karjala tiedä kunne
jo Kainuu häipynyt lie.»

Näin kirjoitti heimorunoilija jo pitkälti toista sataa vuotta sitten kehityksen

suunnan aavistaen, mutta silti on muistettava, että vielä runossa mainittujen heimojen perillisiä elää, Eesti entistä ehompana. Kuka sitäkään olisi ennustanut edes kymmenen vuotta sitten.

Valtiollista itsenäisyyttä ei kaikille kansoille ole koskaan suotu. Se ei silti evää niiden historiallista, inhimillistä ja kulttuurista merkitystä. Kansoilla on arvonsa, joka punnitaan yhtä lailla kuin ihmisenkin arvo: se on puolustettava arvo sellaisenaan, mutta lisäarvonsa kansakin saa lopulta lahjomattoman historian edessä. Näin on laita Inkerimaan ja inkeriläistenkin, yhden Euroopan kauneimman, traagisimman ja toisaalta unohdetuimman kolkan ja sen ihmisten kohtalosta puhuttaessa.

Pienten kansojen yhteishistoria kirjoitettava

Inkeriläisiltä on yritetty ensin riistää kansallisen olemassaolon oikeutus, sitten ihmisarvo, lopulta heidän historiansakin väristeltiin. Oikaisu eli rehabilitointi alkoi jo neljä vuosikymmentä sitten, mutta todellinen historian valaiseminen ja vuosikymmenten ajan »kiellettyinä» pidetyistä asioista julkisesti puhuminen on vasta muutaman vuoden ajan ollut yleisesti hyväksyttyä. Kun monet meistä karjalaisista ovat vaatimassa moraalista oikeutta – Karjalan palauttamista ja sen mukana tietysti rajojen palauttamista ennen pakkorauhoja vallinneeseen tilanteeseen –, meidän on syytä muistaa, kuinka monin verroin kovempi kohtalo oli inkeriläisillä, joiden moraalisen oikeuden tunto ei todella ole pyytänyt muuta kuin vähimpiä ihmisoikeuksia.

Pieniä kansoja, sorrettuja, vainottuja ja tyysten unohdettujakin löytyy runsaasti siltä vyöhykkeeltä joka alkaa Bal-

kanilta ja jatkuu tsekin ja slovakien maan kautta Puolaan, Itämeren maihin ja Inkerimaan kautta ylös Vienan Karjalaan ja vaikkapa kveenien rannoille. Näiden kansojen historia pitäisi kirjoittaa joiltakin osin yksiin kansiin. Se kertoisi miten Eurooppaa ovat vuosisatoja jakaneet Itään ja Länteen uskonnot, Rooman ja Idän kirkot sekä Islam ja tietenkin imperiumit: Saksat, Suur-Turkit, Itävalta-Unkarit, Venäjät. Tuolla Euroopan sisäisellä rajavyöhykkeellä olisi yhteisenä punaisena lankana kertomus uskontojen ja kulttuurien, enemmistöjen ja vähemmistöjen yhteen törmäyksistä, rauhanomaisesta rinnakkain elosta ja toisiinsa sopeutumisesta, olostä sekä kiistakenttänä että siltana. Käymättä kertaamaan näitä asioita juuri Inkerimaan kohdalla voisimme kuvitella, että Inkerimaan ja sen kansan kohtaloiden ymmärtämistä helpottaisi edes jollain lailla se, että kykenisimme näkemään ne suuremmissa raameissa ja Inkerimaan yhtenä pohjoisimmista siinä pitkässä pienten, samantapaisia vaiheita kokeneiden kansojen ketjussa joka kulkee Idän ja Lännän rajalinjalla.

Suojeltava kulttuurivyöhyke

Voisiko ajatella, että Unesco laatiessaan maailmanperintö -suositusta pyrki luomaan jonkinlaisen kulttuurin demarkaatiolinjan tai paremminkin suojellun kulttuurivyöhykkeen Balkanilta aina Venäjän Karjalaan ja Ruijan rannoille asti. Niin paljon tuo vyöhyke on Euroopan perinnölle antanut ja niin paljon se on menettänyt mittaamattomina aineellisina menetyksinä ja henkisinä kärsimyksinä kautta aikojen ja erityisen verisesti viime vuosina. Tällaisen vyöhykkeen aikaansaaminen – jonka piirissä jonkinlaisella pienoiso-Inkerilläkin

olisi sijansa – olisi Euroopan maksama velka rajakulttuureilleen ja -kansoilleen.

Jos tämä tuntuu idealismilta tai poliittisesti mahdottomalta vain omien konfliktiansa sokeuttamien rajanaapureiden kesken, olisi ainakin kyseisten alueiden kulttuurin tekijäin ja tutkijain yhteistuumin aikaansaataavissa yhteistä linjanvetoa, joka juuri etelä-pohjoissuunnassa, näyttäisi muulle maailmalle tämän revityn Euroopan reunan erikoislaadun – ja näyttäisi samalla ehkä yllättävältä tuntuvan historiallisen yhteenkuuluvuudenkin. Korostan: en puhu mistään uudelleen lämmitetystä reuna-valtiopolitiikasta, vaan nimenomaan kulttuuriyhteistyöstä.

Rakentava kansallistunne

Nationalismia on näinä aikoina käytetty taas enemmän aggressiivisena kuin rakentavana voimana. Monet näkevät nationalismin peikkona, joka uhkaa esim. yhdistyvää Eurooppaa. Valitettavasti juuri mainitsemallani reuna-alueella näin on. Silloin ei ole tehty eroa kansalliskiihkon ja aidon kansallistunteen välillä. Kuitenkin kansallisuustunne on pohjimmiltaan myös ihmiskunnan myönteisimpiä ja luonnollisimpia voimia. Suomea ei olisi ilman, että sitä kirjaimellisesti rakennettiin kansallisvaltioksi.

Ilman aitoa kansallisuustunnetta, kansallishenkeä ei olisi varmaan nähty myöskään Liettuan, Latvian ja Viron valtiollista uudelleen syntymistä; toivottavasti ne säilyvät itse herättämästä uutta kansallisuuskiihkoa. Mutta kun kyse on inkeriläisistä: onko kukaan kuullut kiihkoinkeriläisyydestä, inkeriläisnationalismista – kenenkään muiden kuin niiden suusta, jotka aikanaan tällaisia syytöksiä esittivät propagandatarkoituksessa

likvidoidakseen kokonaisen kansan. Inkerinmaan ja inkeriläisten kohtalona oli syntyä ja kasvaa Suomen heimon laajentumaksi juuri niille maille, mihin sitten rakennettiin uudenaikaiseksi pyrkineen eurooppalaistuvan Venäjän porttia Eurooppaan. Pietari ja sen kullonienkin valtapiiri on ollut Inkerinmaan kohtalo sekä myönteisessä että onnettomassa mielessä. Inkerinmaa itse oli osa suomalaista kulttuuria, mutta sen keskelle muodostunut metropoli on säädellyt maakunnan kehityksen enemmistö-kulttuurina jo kohta kolme sataa vuotta. Inkerinmaa oli silti pienten kansojen historioissa ainutlaatuinen: sen kulttuuri-identiteetti ja sen asukkaiden mentaliteetti kestivät sekä rauhanomaisen rinnakkainelton valtakulttuurin vieressä että myös venäläistyksen ankarassa paineessa. Inkeriläiset ovat kestäneet kohtalon koettelemukset maaorjuudesta kansallisuuteen kohdistuneeseen terroriin ja lopulta likvidointiin sekä muille maille sirottamiseen saakka. Ihmeellinen kansa! Meidän muiden suomalaisten etäiskärsijä!

Kohtalo on päättänyt näyttää Inkerin avulla sen, miten kansalliset koettelemukset kestätyään pieni kansa on vahva historian edessä. Historiasta tämän Kullervon kansan nimeä ei pois pyyhitä, niin paljon tuskasta puserrettu – mutta myös menneestä ilosta ammennettu sen muisto on.

Usko pienen ihmisen ja kansan ymmärrystä ylempään Kaitselmukseen on ollut yksi inkeriläisten elämisen peruskivistä, kotiseudun rakkaus ilman minikäänlaista kiihkonationalistista uhoa on taas toinen Inkerinmaan asukkaiden perusominaisuuksista:

»Kuin katsoin omille maille,
meidän maille mairehille

omat maat on mansikkaiset.
Katsoin maille vierahille:
muien maat kuin mustikkaiset,
vierahat veren punaiset.»

Inkeriläisten kohtalotarinat – elämäkerrat vainon vuosilta talteen

Nykyinen historian tutkimus on ryhtynyt tutkimaan yhä enemmän juuri mentaliteetteja ja tavallisten ihmisten historiaa. Inkerimaan historiankirjoituskin on ollut näihin asti paljolti yleishistoriaa, hallintohistoriaa ja sen sellaista. Nyt olisi mahdollisuus mennä todellakin itse kansan historiaan, niihin mielen kerroksiin, joissa inkeriläisten ihmeelliset voimavarat ovat piilleet. Keruu ja tutkimus kyllä toivat jo viime vuosisadalla esille inkeriläisen kansankulttuurin muotoja, joiden paras osa muuntui osaksi suomalaista kulttuuria. Oikeastaan hyvin modernia on ollut se, että inkeriläisestä kansankulttuuristakin puhuttaessa historia on henkilöity ihmiskohtaloihin: hovin pihalla ruoskaa maistaneesta Ontropo Melikowista on tullut koko Inkerinmaan maaorjarunouden tunnuskuva ja Larin Paraskesta koko suomalaisen kantelettarelaisen naislyriikan symboli. Inkerinmaan entisistä oloista kertovat tarinat olisi syytä koota yhteen samoin kuin olisi valikoitava yksiin kansiin Suomen kansan vanhojen runojen niteistä ynnä uudemmissa keräelmistä Inkerin kauneimmat runot ja laulut.

Kun kansan ja sen mentaliteetin historiasta ja sen tutkimisesta puhutaan, tarjoavat Inkerinmaan ja sen ihmisten tarinat erityisesti viimeisten seitsemänkymmenen vuoden ajalta ainutlaatuisia dokumentteja, suurelta osin marttyrikertomuksia, kärsimystarinoita mutta myös kertomuksia ihmeellisistä selviy-

tymisistä. Näissäkin kertomuksissa on jo omat symbolihahmonsia: uskonsa puolesta taistelleesta Maria Kajavasta nuoreen hengen soturiin Arvo Survoon saakka – unohtamatta heidän edeltäjiään sekä Inkerin sivistystyön tekijöinä ja hengellisinä paimenina kaikkein pahimpina vainon vuosina 1930-luvulla. Jos vielä tuntemattomatkin inkeriläiselämäkerrat (runsaan ja ansiokkaan inkeriläiskirjallisuuden lisäksi) koottaisiin mahdollisimman tarkoin – esimerkiksi määrätietoisena keruuohjelmalla, johon muistelijat itse omin neuvoin tai sitten haastateltuina – saataisiin Suomen Kansan Vanhojen Runojen yhdeksän Inkerin niteen rinnalle ainutlaatuinen elämäkerrasto, jonka nimi voisi olla »Inkeriläisiä elämäkertoja» ja sisältö kirjaimellisesti kohtalotarinoina Inkerin kansan vaikeilta vuosilta, vainoista, karkotuksista, Siperiasta, Suomesta, Virossa, Ruotsista, Amerikasta. Tällainen muillekin pienille ja vainotuille kansoille malliksi kelpaava dokumenttisarja identiteetiltään, uskoltaan ja elinvoimaltaan lannistumattomista ihmisistä pitäisi aloittaa juuri inkeriläisten parista. Voisimmeko tehdä juuri nyt tämän periaatepäätöksen tällaisen Inkerin henkisen muistomerkin rakentamisesta?

Kulttuurityö suunnattava nuorisoon

Konkreettisinta mitä tällä hetkellä tehdään Inkerin heimon parissa, tapahtuu aivan epäilemättä kahdella tasolla: vanhuksia, viimeisiä Inkerin kovan tien kulkijoita autetaan suoran huollon puitteissa, nuoria taas avitetaan opin ja ammatin tielle – sekä Inkerinmaalla että Suomessa. Suomessa, joka on milloin vierastanut milloin tunnustanut inkeriläisiä heimolaisiaan, on sentään löyty-

nyt sosiaalista ja humanista mieltä sekä viranomaisissa että kansalaisissa. Varmaankaan ei kiitollisempia autettuja löydy kuin kirkon diakoniatyön ja vapaaehtoisten auttajien tavoittamat inkeriläisvanhukset. Sen sijaan, en ole aivan varma, kuinka tehokasta on Suomen apu ollut nuorille, ammattia ja koulutusta tarvitseville inkeriläisille. Lopuksi rohkenen sanoa: kouriintuntuvaa heimoterapiaa ja henkistä rakennusta on myös kulttuurityö, joka ei suinkaan ole taaksepäin rakennettua identiteettiä vaan tuleville sukupolville kirkastettua Inkerin kansan kansallisperintöä. Me tutkijatkin pyrimme olemaan siinä työssä mukana. Tähän Inkerin kansan perintöön kuuluu sen oivaltaminen, että hupenevallakin kansalla on arvo ja merkitys, samoin suuret menetykset voivat olla voittoja historian edessä. Tämä ajatus on Aapo Ihon säkeissä »Inkerin kansalle», kun hän runoilee:

»On sisumme katajan sitkeä:
me oommekin sukua oivaa!

Jos saimme ja saammekin
itkeä,
on kipumme aateloivaa!
Minkä ruumista raipoilla
suomittiin,
sen henki loi lauluja myötään.

Minkä vainottiin, minkä
tuomittiin,
minkä sortaja teeteli työtään,
sen sielumme syvistä lähteistä joi,
sen henkemme heelmiä kantoi,
sen laulumme helkkyi ja
soittomme soi,
sen taiteemme kauneinta antoi!

Me emme edelle pitkälti nää,
mutta taakse, – siellä on matka,
mi aivan kuin siunaten
tervehtää
ja lausuu: »Rohkeesti jatka!»
– Me jatkamme. Jokainen kohdaltaan
käy taistoa aatteen eestä.
On noustava Inkerin kansan ja maan
pois orjuuden syvänteestä!»

Juhlien tauolla tavattuja

Suurissa juhlissa on aina suurenmoista ohjelmaa. Kaikesta kaiken kertominen on kuitenkin vaikeaa; onhan ohjelma sitä paitsi julkistettu jo etukäteenkin.

Nytkin voitaisiin kertoa kunniakäynteistä ja kyykkäotteluista, kuorolauluista ja käsikelloyhtyeistä, tuohensoitosta, yksinlaulusta ja lausunnasta. Nautinnokseen juhlavieras kaikkea kuunteli, hauska oli nähdä hyvin valmisteltujen ohjelmien vastaanotto.

Olemme kuitenkin koettaneet kuunnella yksilöitä, jotka nyt ensi kertaa tai vuodesta vuoteen aina uudestaan tulevat juhlille, niin toukokuussa Tukholmaan kuin kesäkuussa Helsinkiinkin.

Tartosta oli inkeriläisten kesäjuhlille Helsinkiin saapunut tarmokas nuori nainen, **Ester Pruul**. Hän on Viron Inkerinsuomalaisten Liiton sihteeri ja samalla Inkeri-lehden toimituksen sihteeri. Ester on elänyt koko ikänsä Virossa ja oppinut suomen kielen mummoltaan. Seuran toiminnassa kieli elpyy ihmeesti ja sujuu nyt oikein hyvin.

Ester on toiminut Viron Inkerinsuomalaisten Liitossa sen perustamisesta vuonna 1989 lähtien. Myös äiti on mukana toiminnassa.

– Mikä vei sinut mukaan?

– On tärkeää tavata »omia», meikäläisiä. Myös inkeriläisten auttaminen on tärkeää. Erityisesti iloitsen saadessani auttaa sotaveteraaneja. Kun suuri Juuret Suomessa -tapahtuma lähestyi vuonna 1992, hoidin viisumit ja matkaliput kaikille. Mukana oli 680 virolaista. Energiaa tällaiseen työhön riittää kyllä.

Ester Pruulin huulipuna on täsmälleen samaa vähvahdettä kuin hänen puseronsa. Näpsäkkä kollegani Tartosta jaksoi hymyillä koko päivän myydessään Inkeri-lehden numeroita ja tehdessään Tarton inkeriläisten toimintaa tunnetuksi.

– Kaikkein tärkeintä on ollut se, että saimme oman lehden Inkerin. Sen päätoimittaja on **Ene Puusemp**, varsinaiselta ammatiltaan Postimees-lehden toimittaja. **Kirsti Käiväräinen** on toimittaja, joka kääntää juttuja suomeksi sekä venäjältä että virosta.

– Tartossa toimitaan muutenkin vilkkaasti. Laulujuhlat Paidessa kokosivat inkeriläiset yhteen kesäkuussa. Inkeriläisille lapsille on järjestetty kesäleiri. Siellä 37 lasta sai mm. suomen kielen opetusta. Näin lapset tulevat tietoisiksi juuristaan. Se on tärkeää, toteaa Ester Pruul, tomerna tyttö Tartosta.

Rikhard Pöntinen Sollentunasta Ruotsista on Hatsinasta lähtönsä jälkeen ruotsalaistunut, mutta käy inkeriläisten juhlilla tapaamassa tuttuja ja verestämässä muistoja.

Musikaalisuus kotoisin Inkeristä

Rikhard Pöntinen on ammatiltaan ilmastointialan insinööri ja asuu Sollentunassa. Hän on syntynyt Replan kylässä Kupanitsassa. Pöntiset asuivat Marienburgissa Hatsinassa. Isä korjasi pianoja ja urkuja. Eno **Juhana**, joka osasi soittaa useita instrumentteja, menehtyi pakkotyöleirillä. Hän oli monipuolisesti lahjakas mies.

Eipä siis ole ihme, että Rikhard Pöntisen poika **Roland** sai absoluuttisen korvan syntymälahjanaan ja hänestä tuli maineikas pianisti. Musiikin harrastajia tai ammattilaisia ovat myös perheen muut lapset **David**, **Stefan** ja **Maria**. Äiti on Tornionjokilaakson ruotsalaisia.

Rikhard Pöntinen muutti syksyllä 1945 palauttamisen pelosta kalastajalavalla Suomesta Ruotsiin. Hänen veljensä **Verner** oli jo joutunut kidnappauk-

sen kohteeksi. Nyt Pöntiset ovat Ruotsin kansalaisia, mutta esiintyessään ympäri maailmaa pianisti Roland Pöntinen tuo esille inkeriläisyytensä. Hän asuu Tukholman vanhassa kaupungissa ja esiintyy usein Suomessakin. Ehkäpä saamme kertoa insinööri-isän pianistipojasta joskus tarkemmin lehdessämme.

Alttiina uusille haasteille

Tuulikki Rautalainen pujahti sisälle Käpylän kirkkoon juhralauantaina, kun melkein kaikki istumapaikat olivat jo täynnä.

Nyt ensi kertaa inkeriläisten kesäjuhilla mukana oleva Tuulikki on syntynyt Keilassa Harjumaalla 32 vuotta sitten. Isä on inkeriläinen **Juhani Rautalainen**, äiti virolainen. Opiskeltuaan viron kielen filologiaa Tarton yliopistossa Tuulikki sai mielenkiintoisen työn. Hän toimitti retrospektiivistä bibliografiaa, joka kirjasi kaiken Virossa ilmestyneen kirjallisuuden 1600-luvulta lähtien. Mielenkiintoinen työ loppui, kun bibliografia valmistui.

Tuulikki tuli Suomeen tuttuun perheeseen ja pääsi täällä ulkomaalaistyön koulutuskurssille. Sen järjesti Helsingin Yliopiston Lahden koulutuskeskus. Siellä tulivat esille paluumuuttajien ja turvapaikanhakijoiden ongelmat.

– Asun Helsingissä Pukinmäellä, jossa on paljon somaleja. Siellä on myös koulu pakolaislapsille. Harjoittelimme siinä koulussa. Opintotuen avulla olen päässyt syventämään taitojani englannin kielessä ja kulttuurissa. Pienellä opintotuella tulee toimeen, kun ei ole aikaa kuluttaa rahaa mihinkään!

Juhlilla professori **Pertti Virtaranta** kertoi, että Inkeriin tarvittaisiin osaavia perinteentallentajia. Tuulikki Rautalainen olisi valmis ottamaan haasteen vastaan. Filologin koulutuksellaan hän varmaan pystyisi omaksumaan tarvittavat taidot nopeasti. Hän on avoin uusille tehtäville ja voi yhtä hyvin palata Vieroon kuin jäädä Suomeenkin. Ystäviä hän on jo saanut kurssillaan sekä Helsingin seudun Inkeri-kerhossa.

Teksti ja kuvat Marja Mustakallio

On aina hauska nähdä nuoria mukana juhlilla. Tuulikki Rautalainen käy myös Helsingin seudun Inkeri-kerhon kokouksissa.

Rovasti Jussi Jänis ja Suomen Inkeri-liiton varapuheenjohtaja, teol. tri Markku Pyysiäinen eivät väistäneet velvollisuuksia helteelläkään. Markun vastuulla oli iltakirkko, ja pappisveli Tukholmasta suostui toiseksi puhujaksi. Sunnuntaina molemmat olivat jo varhain Karjalatalon ovella; Markku juonsi päiväjuhlan ja Jussi käytti puheenvuoron. Kumpikaan ei hellittänyt asiallisesta pukeutumisestaan, vaikka huurteinen killinä helteisenä sunnuntaina kantautui juhlapaikan terassilta.

Cathrin Aitman – nuoren polven inkeriläinen Ruotsissa

Ruotsin kesäjuhlat pidettiin tänä vuonna Tukholmassa. Osanottajien joukossa oli myös Cathrin Aitman. Juhlien välillä kyselin nuoren aikuisen ajatuksia inkeriläisyydestä: miten hän kokee inkeriläisen perintönsä ja miten hän haluaisi säilyttää yhteyden omiin juuriinsa.

Miksi olet mukana näillä juhlilla?

Olen ollut inkeriläisten kesäjuhlilla jo lapsesta alkaen isän ja äidin kanssa. Jo silloin oli hauskaa, kun oli niin paljon tuttuja ihmisiä ympärillä; nytkin tuntuu mukavalta vaihtaa kuulumisia ja kokea yhteenkuuluvuutta tämän joukon kanssa. Jonkin aikaa kesäjuhlat järjestettiin juhannuksena. Silloin osallistumisessani oli muutaman vuoden tauko – ehkä se johtui osaksi myös murrosiästä.

Mitä inkeriläisyys sinulle merkitsee?

Olen kasvanut Ruotsissa ja tunnen olevani ennen muuta ruotsalainen, mutta myös suomalainen ja inkeriläinen. Tämä johtuu siitä, että isäni on ruotsalainen, äitini on kotoisin Suomesta ja heidän molempien taustansa on inkeriläinen.

Kotona pidettiin usein Ruotsin inkeriläisten kokouksia, kun olin pieni. Se oli minusta kiinnostavaa: kuulin ja opin monia asioita inkeriläisyydestä jo silloin. Kotiimme tuli myös Ingria-lehti. Tuntuu, että jotain inkeriläisyydestä tarttui myös sen välityksellä.

Oletko itse käynyt Inkerinmaalla?

Olen käynyt kerran Pietarissa. Oli hienoa nähdä sukulaisia, joiden olemassaolosta olin kyllä tiennyt, vaikka en ollut voinut tavata heitä aiemmin. Heti tuli sellainen tunne, että ollaan tuttuja

ja läheisiä; koin, että inkeriläisyys yhdistää. Juuri tämän asian haluaisin joskus tulevaisuudessa siirtää myös omille tuleville lapsilleni.

Minkälaisia ideoita sinulla on nuorten saamiseksi mukaan toimintaan?

Meillä on ollut nuorisovaihtoa Ruotsin, Suomen ja Inkerin yhdistysten välillä. Tätä toimintaa kannattaisi jatkaa ja laajentaa. Olemme myös perustamassa nuorisokomiteaa Ruotsin inkeriläisten keskuuteen. Siihen tulee kuulumaan kaksi henkilöä jokaisesta yhdistyksestä, he tapaavat syksyllä ja ovat läsnä myös hallituksen kokouksissa.

On sääli, että nyt mukana on niin vähän nuoria ihmisiä. Ehkä yksi syy vähäiseen juhlille osallistumiseen on kieliongelma. Onkin pohdittu sitä, että ohjelmaa järjestettäisiin hieman enemmän erikseen suomen- ja ruotsinkielisille.

Boråsissa järjestetään joka vuosi elokuun ensimmäisellä viikolla leiri, jonne kokoontuu lapsia Ruotsista, Suomesta ja viime aikoina myös Virosta. Lapsia on ollut kymmenestä viiteentoista. Siellä ovat sukulaislapset pitkienkin matkojen takaa voineet tavata toisensa. Olen ollut näillä leireillä ohjaajana ja yhdessäolo on ollut todella hauskaa ja antoisaa. Kun on kerran osallistunut leirille ja tutustunut toisiin mukana olleisiin, on moni halunnut tulla uudelleen seuraavanakin vuonna. Tämän jälkeen on ehkä syntynyt halu osallistua muuhunkin toimintaan.

Vuosittain vietämme myös ns. jälkeläisten juhlaa, jossa eri ikäisillä inkeriläisillä on mahdollisuus kohdata toisiaan. Näin perinne välittyy eteenpäin.

Teksti: Liisa Pyysiäinen

Poppiliitto perustettu Ruotsissa

Ruotsissa, Jönköpingissä on 20. 3. 1994 perustettu valtakunnallinen poppiliitto, Svenska Poppiförbundet. Harrasteen suomalainen nimitys on kyykkäpeli. Uuden liiton pelisäännöt perustuvat Suomen Kyykkäliiton vastaaviin sääntöihin.

Svenska Poppiförbundetin johtokunta:

Puheenjohtajana **Valter Rämö**, Eskilstuna

Sihteerinä **Juhani Kustfält**, Partille

Rahastonhoitajana **Yrjö Airiman**, Värmland

Muina jäseninä **Heikki Siikanen**, Eskilstuna, **Tika Novikovic**, Eskilstuna, **Mattias Airiman**, Värmland.

Huomionosoitus popin vetäjille

Tukholma 28. 5. 94, Ruotsin inkeriläisten kesäjuhlat.

Tunnustukseksi ja kiitokseksi työstä inkeriläisten kansanurheilumuodon, poppipelin, perinteen vaalimiseksi, harrasteen edelleen levittämiseksi ja tunnetuksi tekemiseksi Ruotsin Inkeri-liit-

Kuvassa Eskilstunan joukkue, joka sijoittui kolmanneksi. Vas. Valter Rämö, Tomas Vidin, Matti Ahonen ja Tika Novakovic.

Kuvassa Göteborgin joukkueen Juhani Kustfält suorittamassa heittoaan. Poppiruudukkojen etäisyys toisistaan on 10 m. Joukkuepelissä poppeja eli kyykkiä asetetaan ruudukon eturajalle 20 paria eli 40 kpl. Joukkue muodostuu neljästä pelaajasta. Joukkueet heittävät sauvansa vuorotellen. Jokaisella sauvalla on saatava lyötyä mahdollisimman paljon poppeja ulos pelineliöstä 5 x 5 m². Pelataan niin kauan kunnes jompikumpi kilpailevista osapuolista tyhjentää pelineliönsä popeista, mikäli ei toisin sovita. Molemmat joukkueet heittävät kuitenkin aina yhtä monta sauvaa.

to palkitsi diplomikunniakirjoilla **Valter Rämön** Eskilstunasta, **Juhani Kustfältin** Göteborgin Partillestä ja **Oskari Toivokaisen** Helsingistä.

Tulokset:

Naiset, paripelit

1. Elviira Paakkonen – Kerttu Varkki, Göteborg
2. Irja Schlott – Maria Schlott, Värmland
3. Pernilla Schlott – Viola Airiman, Värmland

4. Raija Tarsalainen – Maria Korkka, Göteborg

Miehet, joukkuepelit

1. Helsinki/Hilkka Nikkola, O. Toivokainen, J. Pentikäinen, L. Vanhanen
2. Göteborg 1/V. Korkka, J. Paakkonen, R. Soikkeli, J. Kustfält
3. Eskilstuna/V. Rämö, T. Vidin, M. Ahonen, T. Novakovic
4. Värmland
5. Göteborg 2

Teksti: O. Toivokainen
Kuvat: Valter Rämö

MUISTILISTA

Helsingin Seudun Inkeri-Seura

Tilaisuudet Inkeri-kodissa

syyskuussa 25. 9. 1994 klo 14 kuukausitilaisuus ja syyskokous

lokakuussa 23. 10. 1994 klo 14 kuukausitilaisuus

marraskuussa lauantaina 26. 11. 1994 myyjäiset klo 12, pikkujoulu klo 13.

Helsingin Seudun Inkeri-seuran (ent. Helsingin paikallisosasto) syyskokous pidetään Karjala-talolla, Inkerikodissa 25. 9. 1994 klo 14.

Inkeriläisten viestin ilmestyminen

Julkaisemme tässä seuraavien Inkeriläisten viestien ilmestymispäivät ja suluisia päivät, joihin mennessä kuhunkin numeroon tarkoitettun materiaalin pitäisi olla toimituksessa.

Numero 10 14. 10. 1994 (9. 9. 1994)

Numero 11 16. 11. 1994 (12. 10. 1994)

Numero 12 9. 12. 1994 (2. 11. 1994)

Toimitussihteeri

Kansantanhuja harjoitellaan Inkerikodissa Karjalatalolla Käpylänkuja 1, toinen kerros, sunnuntaisin kello 14.

Tarkempia tietoja antaa Elvira Petinen, puh. 8787495 (iltais).

Inkeri-kuoro

Inkeri-kuoron harjoitukset alkavat 20. 9. 1994 klo 17 Inkerikodissa.

Tervetuloa mukaan toimintaan!

Tervetuloa Inkeri-kuoroon!

Seukkoseura

13. 10. 94 klo 13.00

10. 11. 94 klo 13.00

8. 12. 94 klo 13.00 joulujuhla

Tervetuloa Seukkoihin!

Turun Seudun Inkeri-Seura ry. tiedottaa:

02. 10. 1994 Mikkelinpäivän tilaisuus

02. 10. 1994 Syyskokous

05. 11. 1994 Pyhäinpäivän kunniakäynnit Inkeriin ja Karjalaan jääneiden muistokivillä Turun hautausmaalla klo 12, sen jälkeen kahvitilaisuus Karjalaisten talolla yhdessä karjalaisten kanssa.

26. 12. 1994 joulujuhla

Kaikki tilaisuudet Karjalaisten talolla, Itäpellontie 2, TURKU klo 14.00.

KIITOS

Sydämelliset kiitokset onnittelusta 70-vuotispäivänäni 4.7.1994

Väasteräsissa 19.7.1994

Juho Myllärinen

Levitä Inkeri-tietoa, tilaa Inkeri-aiheista kirjallisuutta

SAATAVANA SUOMESTA

Anneli Asplund (toim.) <i>Kansanlauluja Inkerinmaalta</i>	100 mk	Arvo Survo <i>Omall maall, kasetti</i>	55 mk
Arvo Survo: <i>Itku Inkerille</i>	100 mk	<i>Rintaneula</i> Inkerin vaakuna	10 mk
Aapo Iho: <i>Hietajyvä</i>	20 mk	<i>Inkerin kartta vuodelta 1933</i>	70 mk
Hellin Suominen <i>Mooses Putron elämäkerta</i>	15 mk	<i>Inkerin kartta 1849,</i> <i>saksankiel.</i>	50 mk
Ella Ojala <i>Pitkä kotimatka</i>	85 mk	<i>Inkerin uusi kartta 1992</i>	60 mk
<i>Suomi näkyy</i>	110 mk	<i>Postikortti</i> Karjalatalo	3 mk
<i>Pelastunut albumi</i>	130 mk	<i>Inkerin pöytälippuja</i>	35 mk
Aleksander Störgren <i>Mutkainen tie vapauteen</i>	60 mk	<i>Inkerin postimerkkejä</i> <i>sarja</i>	50 mk
Erkki Tuuli <i>Inkeriläisten vaellus</i>	110 mk	<i>Inkerin ristiviiri</i>	350 mk
Pertti Virtaranta <i>Sananlaskuja ja arvoituksia</i>	40 mk	<i>Adressi</i>	20 mk
Pekka Nevalainen <i>Inkeriläinen siirtoväki</i>	150 mk	<i>Inkeriläisten viestin irtonumeroita</i>	
Pekka Nevalainen -- Hannes Sihvo (toim.) <i>Inkeri -- historia, kansa,</i> <i>kulttuuri</i>	300 mk	<i>Inkerin teillä, Kalevalaseuran</i> <i>vsk 69-70</i>	70 mk
Aapo Metiäinen <i>Inkerin evankelisluterilaisen</i> <i>kirkon 350-vuotismuisto-</i> <i>julkaisu</i>	40 mk	<i>Maria Luukan laulut ja loitsut</i>	40 mk
Saimi Tuukkanen <i>Elämäni helminauha</i>	30 mk	<i>Näin lauloi Larin Paraske</i>	30 mk
Äänilevyjä		<i>Sydämessä kalevalainen kansa,</i> <i>kuvateos Nina ja Alpo Sailon</i> <i>tuotannosta</i>	40 mk
Inkerikuoro <i>Nouse Inkeri ym.</i>	15 mk	<i>Kylä- ja tiekartta, Keski-Inkeri 1993</i>	60 mk
Lauri Santtu <i>Murrejuttuja</i>	15 mk	Tilauksia ottaa vastaan Annikki Kelo Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänsukuja 1, 00610 Helsinki Puh. (90) 793 796 ti klo 18.30-20.00 Postisiirtotili Hki 30636-4	
Gävlen kuoro	30 mk		